

Compromís amb les dones

Regidoria d'Igualtat Dona - Home



Compromís amb les dones

L'Ajuntament de Santa Perpètua va crear la Regidoria d'Igualtat Dona-Home al 2003

“Las mujeres han de ser reconocidas. Sus palabras deben ser escuchadas. Las mujeres se adelantarán. Tal vez haya que profetizarlo o quizás no será preciso, pero el sentimiento es tan fuerte que las mujeres se adelantarán y proclamarán lo que sienten. Tanto que las gentes, deseen o no oírlas, sucederá porque tiene que ser. Ya es tiempo”

Vickie Downey (India Pueblo)

L'Organització de les Nacions Unides (ONU) als treballs preparatoris de la IV Conferència sobre les Dones celebrada a Pequín, al setembre de 1995, va adoptar oficialment la definició de gènere com una eina d'anàlisi de la realitat de totes les dones. El gènere és “la forma que totes les societats del món determinen les funcions, actituds i relacions que tenen a veure amb els homes i les dones. Si el sexe fa referència als aspectes biològics que es deriven de les diferències sexuals, el gènere és una definició dels homes i de les dones construïda socialment i amb clares repercussions polítiques. El sexe d'una persona és determinat per la natura, però el seu gènere l'elabora la societat. La igualtat de gènere implica el reconeixement i igual valoració social de dones i homes, així com les tasques i funcions que realitzen. Aquest concepte suposa l'absència de qualsevol tipus de jerarquia d'un sexe sobre altre, així com la plena participació de les dones a tots els àmbits de la societat: públic, laboral i privat. La igualtat forma part innegable dels Drets Humans i és l'eix fonamental de qualsevol ordenament democràtic.

La conscienciació sobre la igualtat d'oportunitats entre dones i homes ha anat creixent amb l'aparició de la democràcia i

l'evolució d'aquesta, però malgrat això, la nostra societat segueix sense assolir aquest principi d'igualtat, encara que sigui un dret reconegut a totes les societats democràtiques. Aquesta desigualtat queda reflectida a totes les esferes de la vida pública i privada; a les esferes socials, econòmiques, laborals, polítiques, culturals, etc.

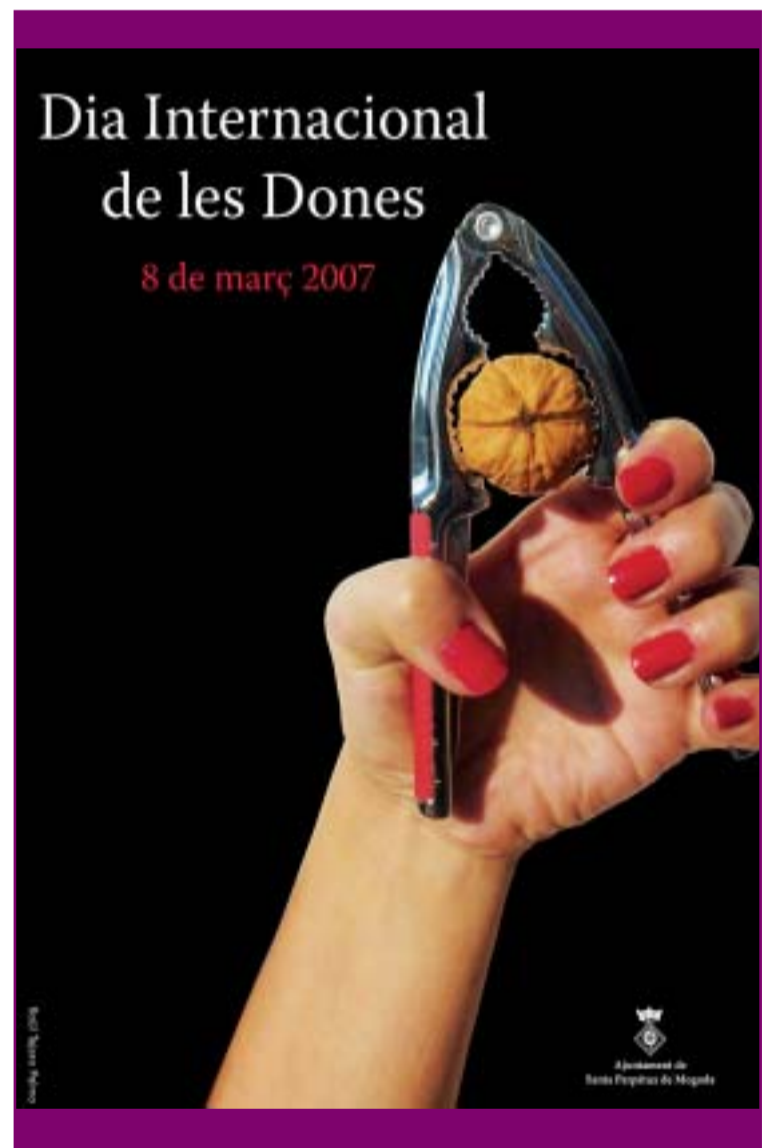
És necessari, doncs, promoure normatives i fer polítiques per la lluita contra la discriminació i la desigualtat social. A l'Estat espanyol, les últimes normatives, especialment amb la Llei orgànica 1/2004 de 28 de desembre, de mesures de protecció integral contra la violència de gènere i l'actual Llei orgànica d'igualtat entre dones i homes, són avenços importants com a normativa bàsica per la superació de problemes socials, discriminacions i victimitzacions. El seu objecte és fer efectiu el principi d'igualtat de tracte i la supressió de qualsevol forma de discriminació contra les dones. Es reconeix el dret a la conciliació de la vida personal i laboral i el foment d'una major responsabilitat entre dones i homes en l'assumpció de les obligacions a les tasques familiars. Proposa una com-

posició equilibrada d'homes i dones a les llistes electorals, etc.

Des de l'Ajuntament, atès el principi d'igualtat de la Comissió Europea, elaborem el programa per la igualtat com un instrument per avançar en la igualtat d'oportunitats entre homes i dones, amb què, per mitjà de la col·laboració de totes les entitats i organismes vinculats al tema, es pugui propiciar un canvi social i cultural que aconseguixi fer realment efectius els drets de les dones.

L'Ajuntament de Santa Perpètua va crear la Regidoria de la Dona al 1997 i al 2003 la Regidoria passa a anomenar-se Regidoria d'Igualtat Dona-Home. Durant aquests anys es va començar a treballar per conèixer quina era la situació de les dones al nostre municipi i poder així planificar les actuacions per aconseguir una igualtat d'oportunitats entre dones i homes.

La Regidoria ha iniciat en aquests quatre anys una sèrie d'accions agrupades en set àmbits de treball que aquí presentem:





Àmbits de treball de la Regidoria

Informació i atenció



El Servei d'Atenció i Informació a les Dones és un servei destinat a oferir informació i atenció específica a les diverses necessitats i demandes que plantegen les dones: recursos d'inserció laboral, sanitaris, grups d'autoajuda i especialment situacions de discriminació per raó de sexe i violència dintre la parella. Es pretén oferir un espai de referència local per potenciar l'atenció especialitzada respecte a la situació social discriminatòria de les dones i recollir, sistematitzar i canalitzar les demandes i necessitats de les dones. També es dona informació sobre recursos existents fora del nostre municipi. Aquest servei funciona coordinadament amb altres serveis d'atenció a les dones.

Violència contra les dones

Aquest programa comprèn totes les actuacions destinades a eradicar, tractar i prevenir els abusos dintre les parelles degut a que encara continuen existint estructures patriarcals de poder a les famílies i arquetips culturals que situen les dones en clara inferioritat respecte el sexe masculí. Al 2004 es va crear la Comissió interdepartamental per a l'atenció a dones en situació de violència, formada per professionals dels cossos de seguretat (actualment s'han incorporat professionals de Mossos d'Esquadra), serveis socials i CAP en salut. El seu objectiu és vetllar per a l'acompliment dels canals de derivació i evitar la victimització secundària, establir línies d'actuació conjuntes i impulsar accions de prevenció i sensibilització.

La formació de professionals per a la detecció i atenció a les dones víctimes de violència ha estat un altre objectiu present a les nostres prioritats i any rere any hem ofert seminaris i jornades als professionals dels cossos de seguretat, professionals de la salut, treballadores socials i insertores laborals.

El servei de Teleassistència mòbil per a víctimes de la violència de gènere (TAMVG), que poden sol·licitar aquelles dones que no conviuen amb l'agressor i tenen una ordre d'allunyament. Aquest últim recurs ofereix atenció immediata i adequada davant situacions d'emergència a les



dones víctimes de violència, ja que mitjançant l'ús de tecnologia telefònica i telelocalització permet mobilitzar els recursos necessaris (seguretat, salut i suport emocional) per garantir la seguretat de les dones les 24 hores, tots els dies de l'any.

Quant a activitats de prevenció, cada any s'ofereixen als instituts tallers per la prevenció de les situacions abusives a les parelles joves. L'objectiu dels tallers és que els i les joves identifiquin conductes abusives a les seves parelles; control d'anades i vingudes, mostres de gelosia, prohibicions de relacions amb altres persones, d'ús de roba concreta, manipulació de sentiments, xantatge emocional, etc. Poder prendre consciència sobre aquestes actituds, desenvolupar el sentit crític i la necessitat de posar límits personals a les conductes abusives.

Sensibilització envers la igualtat

L'objectiu del programa per la sensibilització envers la igualtat és poder visibilitzar els fets discriminatoris per prendre consciència social i està adreçat a tota la ciutadania del municipi.

Un dels eixos fonamentals és potenciar la dinamització i la creació de xarxes de dones perquè aquestes siguin agents de canvi i puguin iniciar uns processos d'empoderament, entès com la capacitat de viure de manera responsable, lliure, igualitària i alhora crítica amb les pràctiques discriminatòries, exercint una ciutadania activa i participativa al joc democràtic.

Amb aquesta finalitat s'han realitzat diverses activitats durant aquests anys. La celebració del 8 de març, Dia Internacional de les Dones i el 25 de novembre, Dia Internacional contra la violència envers les dones, són jornades clàssiques en la nostra programació.

Els tallers desenvolupats com els de *Tornar a començar*, *Estil de vida; no t'oblidis de tu mateixa*, i *Habilitats socials*, han comptat amb dones molt motivades per iniciar un procés personal de creixement individual.

El taller d'expressió dramàtica va potenciar la creació d'un grup de dones interessades en fer teatre i han col·laborat en diver-

ses ocasions amb les nostres programacions.

La creació del Fòrum de dones de Santa Perpètua de Mogoda al 2004 ha estat una activitat participativa oberta a totes les dones del municipi i ha consolidat durant aquests dos anys i mig de funcionament un grup impulsor de dones amb capacitats participatives, preocupades per temes de gènere i amb inquietuds polítiques.

Des de la Regidoria d'Igualtat Dona-Home es potencia l'associacionisme de dones, així com la participació de les dones en les associacions existents a la ciutat. Actualment es dona suport a l'Associació d'Afectades i Afectats de Fibromiàlgia i Síndrome de Fatiga Crònica del municipi. També hem obert una línia de col·laboracions amb diferents entitats del municipi per ajudar a realitzar activitats des de la perspectiva de gènere, com l'Escola d'Adults i el CREM.

Els espais de tertúlies per a dones s'han desenvolupat durant els anys 2005 i 2006 i han participat dones usuàries dels serveis municipals, i usuàries del Servei d'informació a les dones. També s'han realitzat tertúlies amb les AMPA del CEIP Florida i CEIP Santa Perpètua.

En aquest apartat també estan integrats els projectes de diagnòstic territorial sobre la igualtat entre dones i homes, per tal de conèixer la realitat del municipi. Durant el 2006 es va realitzar una auditoria de gènere a Santa Perpètua de Mogoda i es va iniciar un estudi sobre la perspectiva de gènere aplicada al territori. Es tenen en compte àrees sociodemogràfiques, de formació i lleure, activitats econòmiques, urbanisme, medi ambient, salut i violència.

Els objectius de l'auditoria:

- Oferir suport tècnic per diagnosticar la realitat municipal des d'una perspectiva de gènere, per integrar efectivament aquesta dimensió en les estructures polítiques i programes del municipi.
- Fer un balanç dels recursos municipals existents per atendre les necessitats i problemàtiques detectades, relacionades amb la igualtat d'oportunitats entre dones i homes.
- Apuntar de manera fonamentada les futures línies de treball en matèria d'igualtat entre dones i homes
- Elaborar i desenvolupar un Pla Transversal d'igualtat d'oportunitats entre dones i homes en el municipi.

Aquest estudi es presentarà durant el 2007.

Programa de coeducació als centres d'ensenyament

Durant aquests últims anys hem volgut donar suport a activitats de coeducació per a nenes i nens d'educació infantil i primària del municipi de forma prioritària per poder sensibilitzar els més petits sobre conductes sexistes, estereotips i rols sobre el que s'entén com a masculí i femení.

El cert és que els éssers humans necessitem models de conducta per identificar-nos-hi amb ells i poder desenvolupar la nostra pròpia personalitat. Això és tan cert com que encara avui dia les dones accedeixen a determinades professions i oficis que es consideren majoritàriament femenins i que els continguts discriminatoris, sexistes i fins i tot vexatoris són identificables als mitjans de comunicació, les institucions familiars, educatives, al món laboral, als espais culturals i de participació social i política.

El programa de coeducació inclou tota una sèrie d'activitats adreçades a l'alumnat, des de P-4 fins a sisè de Primària. La programació està conformada pels contes

per la coeducació i els tallers per la coeducació. Els contes; *Paulina no vol ser princesa*, *Rosa Caramelo*, *No m'agrada el futbol... I què?*, *El pare és mestressa de casa... I què?* I els tallers: *El Personatge Amagat*, *Les Dones a través de la Història* i *Què amaguen els dibuixos de la Tele?...són les activitats que s'estan oferint i compten amb molt bona acceptació per part dels nens i nenes i el professorat dels centres. Durant el 2007 s'han desenvolupat 37 tallers on han participat el CEIP Bernat de Mogoda, CEIP Santiga, CEIP Santa Perpètua, CEIP Florida, Escola Sagrada Família i Escola Tabor.*

Els tallers del *Programa Dona* de la Universitat Politècnica de Catalunya estava adreçat a les alumnes de 4º d'ESO. Aquests tallers es van desenvolupar durant els anys 2004 i 2005 als Instituts Rovira Forns i Estela Ibèrica i el seu objectiu va ser promocionar els estudis tecnològics i científics de les noies, donada la baixa representativitat que tenen les noies en les professions científico-tecnològiques.



Dones i mitjans de comunicació

A partir d'enguany el nostre municipi forma part de l'Observatori de les Dones als Mitjans de Comunicació, que actualment compta amb 17 ajuntaments de la província de Barcelona com a membres.

L'objectiu de l'Observatori és desenvolupar i difondre un discurs crític envers els missatges sexistes i vexatoris que incorporen els mitjans audiovisuals i al mateix temps poder iniciar mesures de denúncia d'aquests. L'Observatori posa a l'abast del municipi diferents tallers adreçats als professionals de mitjans de comunicació, entitats de dones, i alumnes de centres d'ensenyament destinats a la sensibilització i a valorar de forma crítica els continguts sexistes. També tindrem l'oportunitat d'afegir-nos a campanyes de sensibilització supra-municipals sobre joguines no sexistes i el tractament del cos de les dones als mitjans de comunicació.



Dones i usos del temps

Aquest any ens hem adherit a la Xarxa de Nous Usos Socials de Temps (NUST), promoguda per àrea d'Igualtat i Ciutadania de la Diputació de Barcelona. Amb la incorporació massiva de les dones al mercat laboral no s'ha produït la necessària corresponsabilització dels membres familiars als treballs domèstics. Moltes dones han d'assumir la doble jornada i si tenen gent gran a càrrec fins i tot la triple jornada que significa treballar dintre i fora de casa. Les 8 hores recomanades de treball, d'oci i de descans nocturn no s'acompleixen per a moltes dones. Cal prendre mesures de sensibilització per harmonitzar els horaris laborals i domèstics, escolars, de salut, de lleure i oci..., per evitar que la salut de les dones resti mirmada per aquesta sobrecàrrega. La incorporació a la Xarxa NUST té la finalitat de treballar propostes municipals per consensuar la gestió del temps segons les diferents necessitats de la població: gent gran, joves, infància, dones, immigrants i homes. Els eixos a treballar són: corresponsabilitat entre homes i dones, mobilitat urbana, ús de noves tecnologies, serveis de proximitat i paràmetres de salut i qualitat de vida.

Gènere i salut

La perspectiva androcèntrica en la medicina ha fet que els patrons de salut masculina s'hagin utilitzat per mesurar la salut femenina. És a dir, en el tema de salut s'ha equiparat el que passava als homes al que passava amb les dones. Fins als anys 90 el model d'investigació de salut s'ha centrat en les malalties que predominen en el sexe masculí, i les dones s'han deixat invisibilitzades. La comunitat científica ja ha demostrat en les darrers anys que la salut de les dones és diferent de la dels homes. Els darrers estudis de les diferències d'emmalaltir o viure amb salut entre dones i homes han estat positives.

La Regidoria d'Igualtat va iniciar al 2004 converses de col·laboració amb el Servei d'Atenció a la Dona de l'ICS per poder iniciar al nostre CAP en salut tallers d'educació sanitària per a dones amb menopausa. Aquests tallers s'han desenvolupat al nostre centre d'atenció primària amb molta participació i grau de satisfacció.



SAID: Servei d'atenció i informació

El Servei d'Atenció i informació a Dones neix l'any 2004 com a punt de partida per aconseguir els nostres objectiu respecte a possibilitar espais d'atenció i suport a dones en general, especialment en situacions

de vulnerabilitat per problemes relacionals o de violència dintre la parella. És important consolidar serveis d'atenció professionalitzats i que ofereixen ajut, informació i suport per a superar les desigualtats

existents entre homes i dones. Durant aquests anys de funcionament les dones que han utilitzat els nostres serveis han estat moltes, fet que ens ratifica sobre la necessitat de prestar aquests serveis.

Durant el 2006 s'han atès un total de 82 dones que han estat tractades al servei de manera habitual per diversos motius i demandes. Cal dir que es treballa coordinadament amb altres serveis i departaments, com Serveis Socials, Policia Local, Mossos d'Esquadra, Serveis de Salut i Promoció Econòmica. A les dones que accedeixen als serveis se'ls concerta hora amb la professional de referència.

de pensions, assetjament sexual, maternitat, matrimoni, parelles de fet, violència i ordres de protecció. Actualment tenim concertades 8 hores al mes d'assessoria jurídica gratuïta i les dones que ho necessitin han de demanar dia i hora al SAID.

Atenció psicològica per a dones
El servei té com a destinatàries les dones que pateixen situacions de violència i estan en situació de risc de patir-ne. La psicòloga presta atenció individualitzada i fa detecció de problemàtiques emocionals relacionades amb la condició de ser dona, a més de fer propostes de millora de les situacions personals.

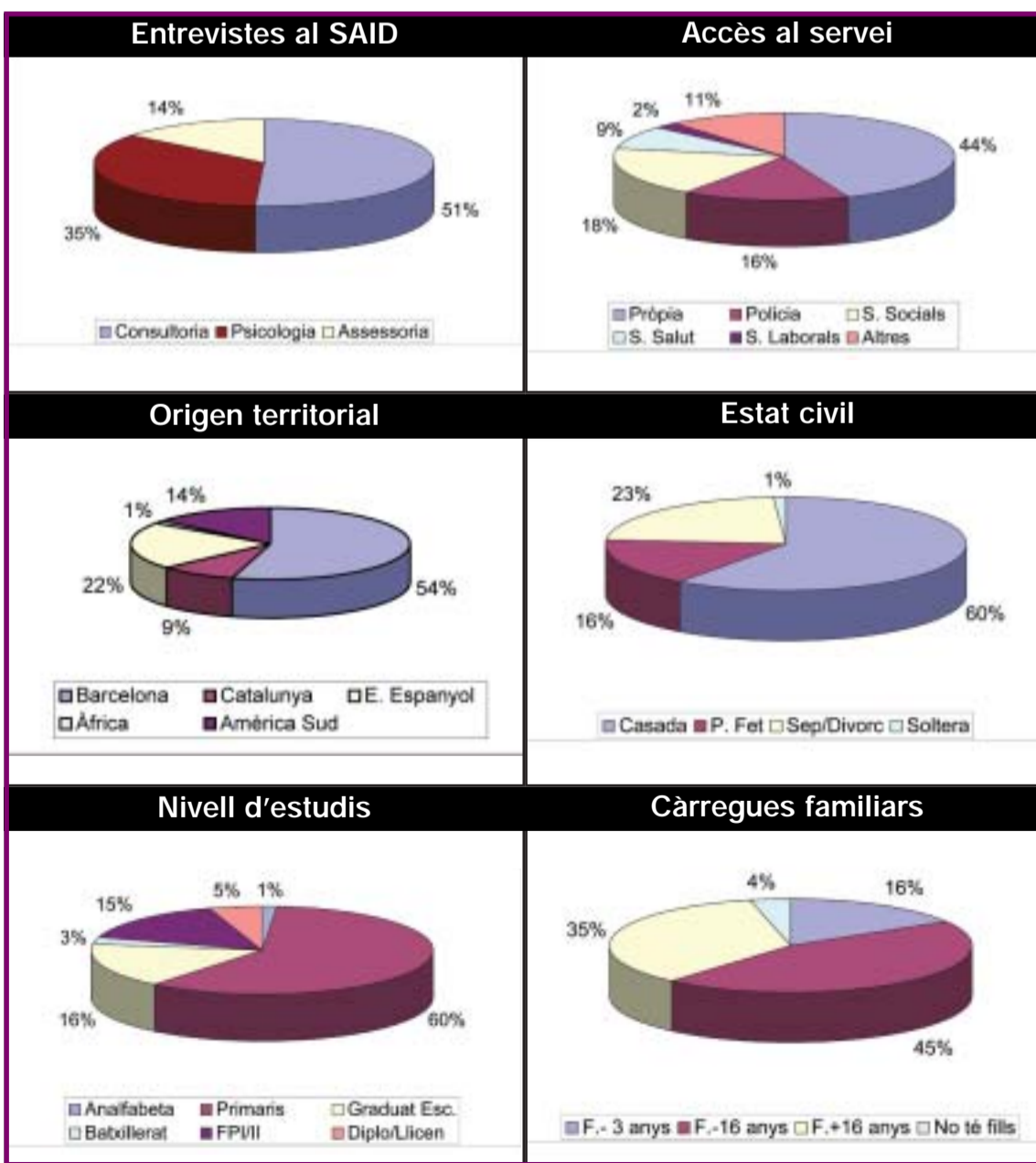
Servei de psicologia infantil
Des del febrer de 2007 disposem d'un servei de psicologia infantil destinat a atendre població entre els 3 i 16 anys que hagin patit les conseqüències de situacions de violència familiar. El fenomen de la violència domèstica és molt complex i calen serveis reparadors també per a la infància que ha patit aquestes formes d'abús i de domini conjugal per poder prevenir conductes repetitives posteriors. Comptem amb una psicòloga infantil integrada al nostre servei que desenvolupa les seves tasques un cop al mes.

Servei de consultoria

És un servei que ofereix informació i atenció específica i personalitzada a les demandes, problemàtiques i inquietuds de les dones. Es treballa donant orientació, acompanyament i suport emocional professionalitzat. També es deriva a altres serveis i recursos existents. La consultora és la professional que deriva a la resta de serveis existents al SAID i és la referent del treball a desenvolupar amb les dones.

Servei d'orientació legal i assessoria jurídica

És un servei dut a terme per advocades que atenen consultes relacionades amb els drets de les dones. S'ofereix atenció i informació confidencial i gratuïta en temes com separacions, divorcis, custòdia de fills, impagament





Dia Internacional de la Dona



El dia 8 de març es celebra arreu del món com el Dia Internacional de les Dones. Aquesta data es recorda habitualment com la data de l'aniversari del martiri de 129 dones que van ser carbonitzades a la fàbrica on estaven tancades amb motiu d'una vaga. Certament aquesta data va ser important, però també convé recordar que les lluites de les dones per als seus drets va ser un moviment especialment significatiu als Estats Units i molt abans sortien moviments de dones reclamant igualtats de drets laborals, salarials, dret a vot, etc...

Tot es va iniciar al novembre de 1908 quan els obrers de diverses fàbriques del ram de la confecció es declaren en vaga. Una d'aquestes fàbriques, la Triangle Shirtwaist Com ja s'havia declarat en vaga durant un mes. Amb la

intervenció decisiva de Clara Lemlich es proposa una vaga general, on més de 20.000 obrers, la majoria dones, paralitzen les fàbriques. Aquesta vaga general va durar més de tretze setmanes i van haver-hi fortes represàlies; acomiadaments, gana, atacs i més de sis-centes detencions. Malgrat tot van triomfar; les dones havien triomfat aconseguint augment de sous, reduccions de les jornades laborals i força sindical com a afiliades.

Inspirant-se en aquestes accions, el Congrés Socialista Internacional de la Dona, va convocar l'any 1910 el Dia Internacional, i va exigir el sufragi universal femení, El dia 8 de març de 1911 es materialitza aquesta convocatòria i es celebra per primera vegada a la història el Dia Internacional de la Dona

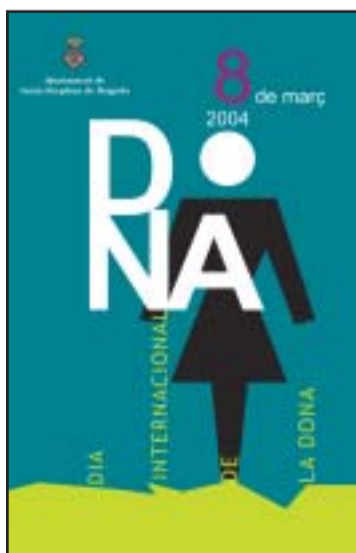
El 25 de març de 1911



la Triangle Shirt Waist Co s'incendia i moren carbonitzades 129 dones ja que les sortides d'emergència esta-

ven tancades sota clau (per protegir els empresaris de les possibles pèrdues de mercaderies).

Avui, després de 96 anys d'aquells fets les dones continuen lluitant perquè els seus drets siguin una realitat.



Cartells del Dia Internacional de la Dona a Santa Perpètua

D'esquerra a dreta: 2003, 2004, 2005, 2006 i 2007

